

PF

Masterclass governance

17 februari 2022

- Fijn dat je er bent
- 60 minuten
- Vragen stellen via chat (anoniem)
- Evaluatie aan het eind

14:30 uur	Opening door host Jochem Dijckmeester
5 minuten	Waar staan we met de wetgeving door Emile Soetendal
20 minuten	Verantwoordelijkheidsverdeling tussen fondsbestuur en sociale partners door René Maatman
20 minuten	Interne governance van pensioenfondsen en de rol van de Raad van Toezicht door Bianca van der Goes
10 minuten	Welke stappen zet de PF de komende tijd? / Wat kan de PF nog meer betekenen voor haar leden?
15:30 uur	Afsluiting

- Voor 1 april a.s.: indiening wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen bij de Tweede Kamer
- Dan ook: internetconsultatie lagere regelgeving
- Rest 2022: Tweede Kamer en Eerste Kamer behandelen WTP
- 1 januari 2023: ingang WTP, start transitieperiode
- 2025: contractkeuze sociale partners
- 2027: alle fondsen overgestapt naar nieuwe stelsel

WERKEN AAN ONS PENSIOEN

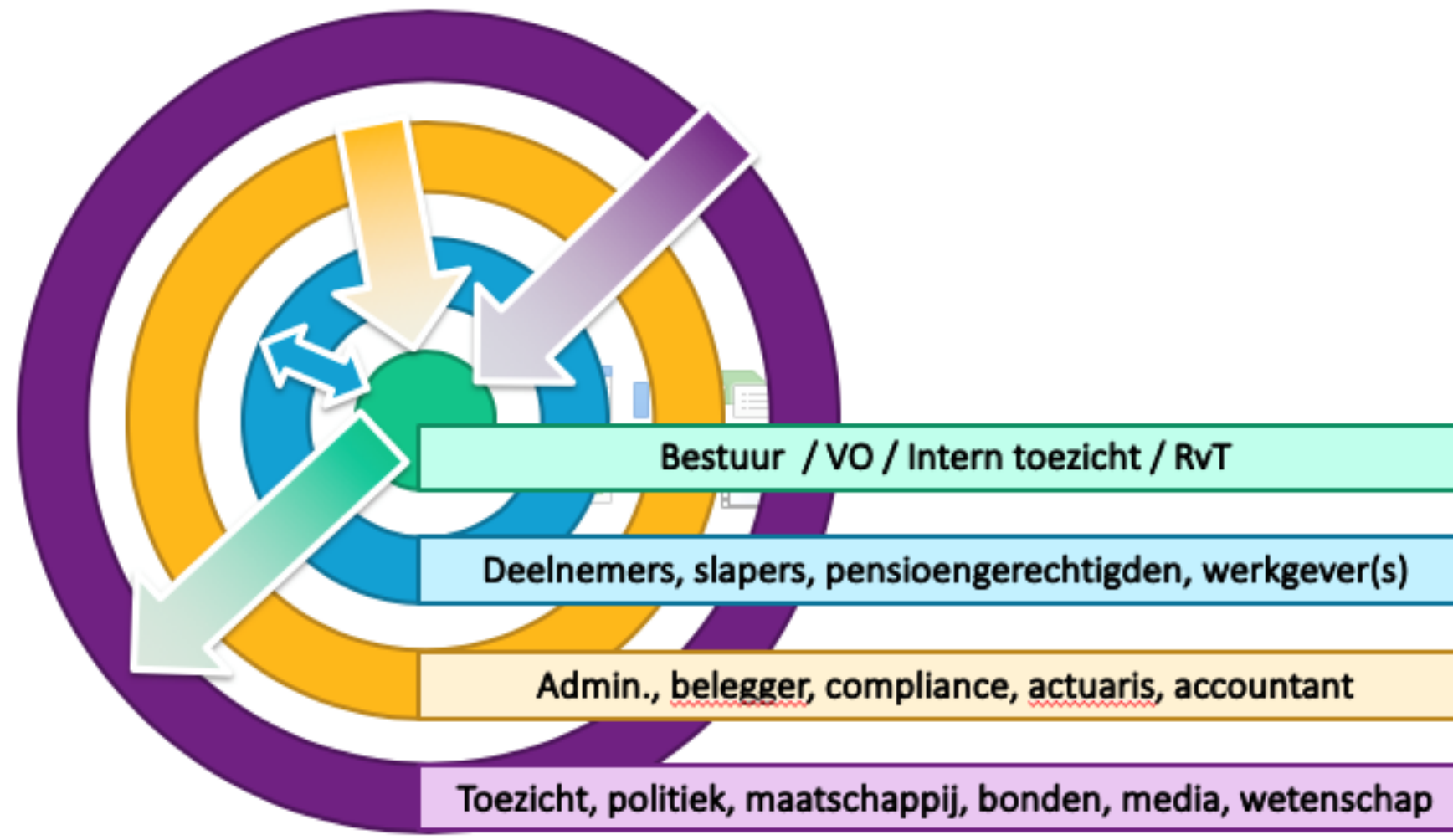
Home > **Waarom, hoe en wanneer verandert het pensioenstelsel?**

› Tijdslijn wetgevingstraject en implementatiefase

› Andere belangrijke afspraken uit het pensioenakkoord

› Veelgestelde vragen en antwoorden
[Masterclass contractkeuze](#)

- Inzichtelijkheid over de relaties en afhankelijkheden:
 - Conflicterende belangen tussen de verschillende stakeholders
 - Kansen om de diverse belangen van de stakeholders op één lijn te krijgen
- Onderbouwing belangenafweging
- Succesvolle sturing op het managen van deze stakeholder-relaties

- Voor meer informatie over krachtenveldanalyse: bekijk webinar Alfred Kool op

Bevoegdheidsverdeling sociale partners en pensioenfonds bij stelseltransitie

Prof. mr. René Maatman

Hoogleraar Vermogensbeheer en pensioenvraagstukken RU Nijmegen
advocaat | partner Keijser Van der Velden

Lid Raad van Toezicht SPMS

17 februari 2022

Wat te doen bij een patstelling?

Wat als sociale partners er niet uitkomen | met pensioenuitvoerder?

- Mag het pensioenfonds transitieplan weigeren?
- Mag het bpf opdracht weigeren?
- Mogen sociale partners géén inbaarverzoek doen?
- Mag het pensioenfonds invaren zonder verzoek waardeoverdracht?
- Wie bepaalt / betaalt de compensatie of solidariteitsreserve?
- Hoe indien sociale partners oneigenlijk druk zetten op pensioenfonds?

Wie is bevoegd of verantwoordelijk, wie verantwoordt, wie is aansprakelijk?

Bevoegdheid, verantwoordelijkheid, verantwoording

Patstelling: gegronde reden om aan een juist beleid te twijfelen

- Toedeling financiële overschotten en tekorten
 - voedingsbodem voor wantrouwen
- We gaan naar meer voorwaardelijke rechten: inmenging eigendomsrecht:
 - Eerste handicap | rechtvaardiging
- Startdekkingsgraad essentieel
 - Indien korten: tweede handicap
 - Eerder méér als smeermiddel
- Onderbedeling zal prikkelen tot verzet

We moeten dit goed doen...

We moeten dit goed doen...

Oppassen voor 'erin rommelen'

- Enquêterecht: onderzoek naar gang van zaken, openheid verkrijgen
 - Prikkel tot zorgvuldigheid én drukmiddel
 - Legt verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid bloot
- Formele zorgvuldigheid
 - Wie behoort te besluiten en met inachtneming waarvan?
 - Inzichtelijk en te reproduceren proces
- Materiële zorgvuldigheid
 - Eerlijke verdeling – evenwichtige vermogensverschuiving
 - Beheerste en integere bedrijfsvoering
 - Herinrichting pensioenadministratie

Aanbevelingen

Aanbevelingen

- 1. Rol transitiecommissie uitbreiden**
- 2. Eensgezindheid over compensatie: smeermiddel en sluitsteen**
- 3. Opdracht, wilsovereenstemming, bedrijfstakuitvoeringsovereenkomst**
- 4. Verduidelijk criteria voor invaren**
- 5. Simultane besluitvorming in plaats van iteratief en volgtijdelijk**
- 6. Regelen solidariteitsreserve: discretionaire vrijheid**
- 7. Prikkel om sociale partners en pensioenfondsen tot elkaar te brengen**

Poll-vragen

U bent lid van het VO. De premiedekkingsgraad van uw fonds schommelde in de afgelopen jaren rond de 70. U ziet dat de buffer van uw pensioenfonds wordt aangewend voor compensatie aan 'actieven' i.v.m. de afschaffing van de doorsneesystematiek. Het VO vindt dit niet evenwichtig en een overtuigende uitleg ontbreekt. Moet het VO een enquête verzoeken?

- Ja
- Nee

U bent pensioengerechtigde. De premiedekkingsgraad van uw fonds schommelde in de afgelopen jaren rond de 70. U ziet dat de buffer van uw pensioenfonds wordt aangewend voor compensatie aan 'actieven' i.v.m. de afschaffing van de doorsneesystematiek. U vindt dit niet evenwichtig en een overtuigende uitleg ontbreekt. Vindt u dat het VO een enquête moet verzoeken?

- Ja
- Nee

rene.maatman@ru.nl

renemaatman@kvdv.eu

M: 0622 508 368

Zie R.H. Maatman & M. Heemskerk, Netspar (2022)

<https://www.netspar.nl/publicatie/bevoegdheidsverdeling-sociale-partners-en-pensioenfonds-bij-stelseltransitie/>

De governance van het pensioenfonds, in en op weg naar het nieuwe pensioenstelsel

DENSIOEN
FEDERATIE

De rollen van de fondsorganen
17 februari 2022
Bianca van der Goes
bianca.van.der.goes@pwc.com

De taak van het VO

Het bestuur legt verantwoording af aan het VO

Het VO geeft **achteraf** een oordeel over:

1. Het **handelen** van het pensioenfondsbestuur
2. Het door het pensioenfondsbestuur **uitgevoerde beleid**
3. De **beleidskeuzes** van het bestuur voor de **toekomst**

Het intern toezicht legt verantwoording af aan het VO over de uitvoering van hun taken

Het VO is een medezeggenschapsorgaan: het heeft adviesrechten, informatierechten en overlegrechten

Toets

- Is sprake geweest van een **evenwichtige belangenafweging**?
- Heeft het bestuur **in redelijkheid** tot besluiten kunnen komen?
- Sluit het beleid/handelen aan bij **de doelstellingen en uitgangspunten** van het fonds?

Bronnen

Jaarverslag, jaarrekening, andere informatie (bevindingen intern toezicht, rapportage actuaris/accountant etc.)

Adviesrechten VO volgens concept wetsvoorstel

Uitvoeringsovereenkomst/uitvoeringsreglement

- Nieuw: solidariteitsreserve
- Nieuw: compensatie (art. 150k Conceptwet)

Visie VO op nieuwe afspraken

Overbruggingsplan

- Jaarlijks terugkerend adviesrecht

Invaren

- Het voorgenomen besluit van het fonds tot **toe- of afwijzing** van het invaarverzoek
- Het aanwenden van het pensioenvermogen voor vulling van de **solidariteitsreserve** of **compensatie**

Hoe?

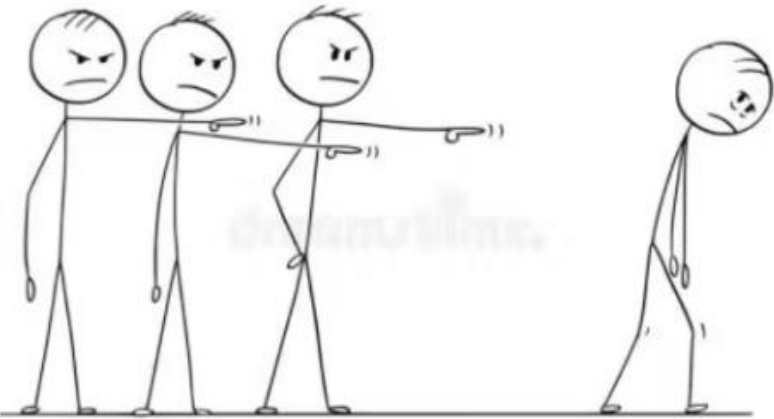
Stukken moeten **voldoende inzicht** bieden in het besluitvormingsproces, cijfermatige effecten van collectief invaren en motivering omtrent evenwichtige belangenafweging

Bij **negatief advies** zal het fonds de werkgever moeten verzoeken tot **heroverweging** over te gaan, óók bij negatief advies in **1 geleding**

Welke onderbouwing moet het VO geven?

CMvT: p. 85: (...) Als de heroverweging niet tot intrekking van het verzoek leidt en het fondsbestuur de collectieve waardeoverdracht ondanks dit negatief advies doorzet, kan het medezeggenschapsorgaan hiertegen beroep instellen bij de Ondernemingskamer (...)

Past het bij de rol van het VO dat zij een adviesrecht + krijgt waarbij zij het bestuur kan dwingen sociale partners te verzoeken hun verzoek tot invaren te heroverwegen?

0	0	0
Ja, omdat het individueel bezwaarrecht is vervallen, is dit een goed alternatief	Nee, dit is zeggenschap. Dit past niet bij de rol van het VO als medezeggenschapsorgaan. Het + je moet vervallen.	Wat mij betreft handhaven we het individueel bezwaarrecht.

Overlegrechten VO, intern toezicht (CMvT, nieuw)

Risicopreferentieonderzoek

- Minimaal 1 keer per vijf jaar onder (representatieve groep) (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden
- Beoordeling **resultaten** met fondsorganen
- Als **risicohouding** niet in overeenstemming is met resultaten risicopreferentieonderzoek, dan aanpassing risicohouding

Rol fondsorganen

- Bij vastleggen risicohouding rekening houden met uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek
- Duiden uitkomsten risicopreferentieonderzoek:
 - Resultaten beoordelen door de achterban te kennen (VO)?
 - Oordeel of het proces / onderzoek naar de risicopreferentie goed is verlopen? (intern toezicht)

Fondsorganen hebben overlegrecht t.a.v. de vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding van het fonds (art. 102a lid 1 Pw)

Rol van het intern toezicht: procesmatig

- **Algemene taken intern toezicht**

- Toezicht houden op beleid
- Toezicht houden op algemene gang van zaken pensioenfondsen
- Toezien op adequate risicobeheersing
- Toezien op **evenwichtige belangenafweging**

- **Verantwoording afleggen:**

- Aan VO/BO
- Aan werkgever
- In bestuursverslag

- **Goedkeuringsrechten RvT**

- Bestuursverslag, jaarrekening
- Profielschets bestuurders
- Beloningsbeleid (behalve het eigen)
- CwO (**extern**)
- Liquidatie, fusie, splitsing
- **Beleid** inzake uo
- Omzetten fonds in andere rechtsvorm

Het intern toezicht komt weinig aan bod in de CMvT:

P. 108: '(..) de reguliere bevoegdheden zijn van toepassing (...)'

Vindt u dat er meer bevoegdheden voor het intern toezicht moeten komen in deze transitieperiode?

0

Nee, de bestaande bevoegdheden van het intern toezicht zijn afdoende. Het zou de besluitvorming alleen maar vertragen

0

Ja, het intern toezicht moet een duidelijke rol krijgen

0

Het hele speelveld is complex. Ik kan dat pas beoordelen als we verder zijn in het proces

Rolverduidelijking intern toezicht wenselijk?

- **Stelling: bestaande bevoegdheden brengen mee dat het intern toezicht toeziet op de vraag of het transitieproces zorgvuldig verloopt. Het intern toezicht houdt immers:**
 - Toezicht op beleid, algemene gang van zaken pensioenfonds en adequate risicobeheersing (bij besluitvorming compensatie, solidariteitsreserve etc.)
 - Toezicht op **evenwichtige belangenafweging, o.a. bij besluitvorming**
 - compensatie (inzet pensioenfondsvermogen)
 - solidariteitsreserve
 - invaren
- **Verantwoording:**
 - Aan VO/BO en in bestuursverslag: over besluitvorming compensatie, solidariteitsreserve, invaren, communicatieplan, implementatieplan, opdrachtaanvaarding etc.

Rolverduidelijking intern toezicht wenselijk?

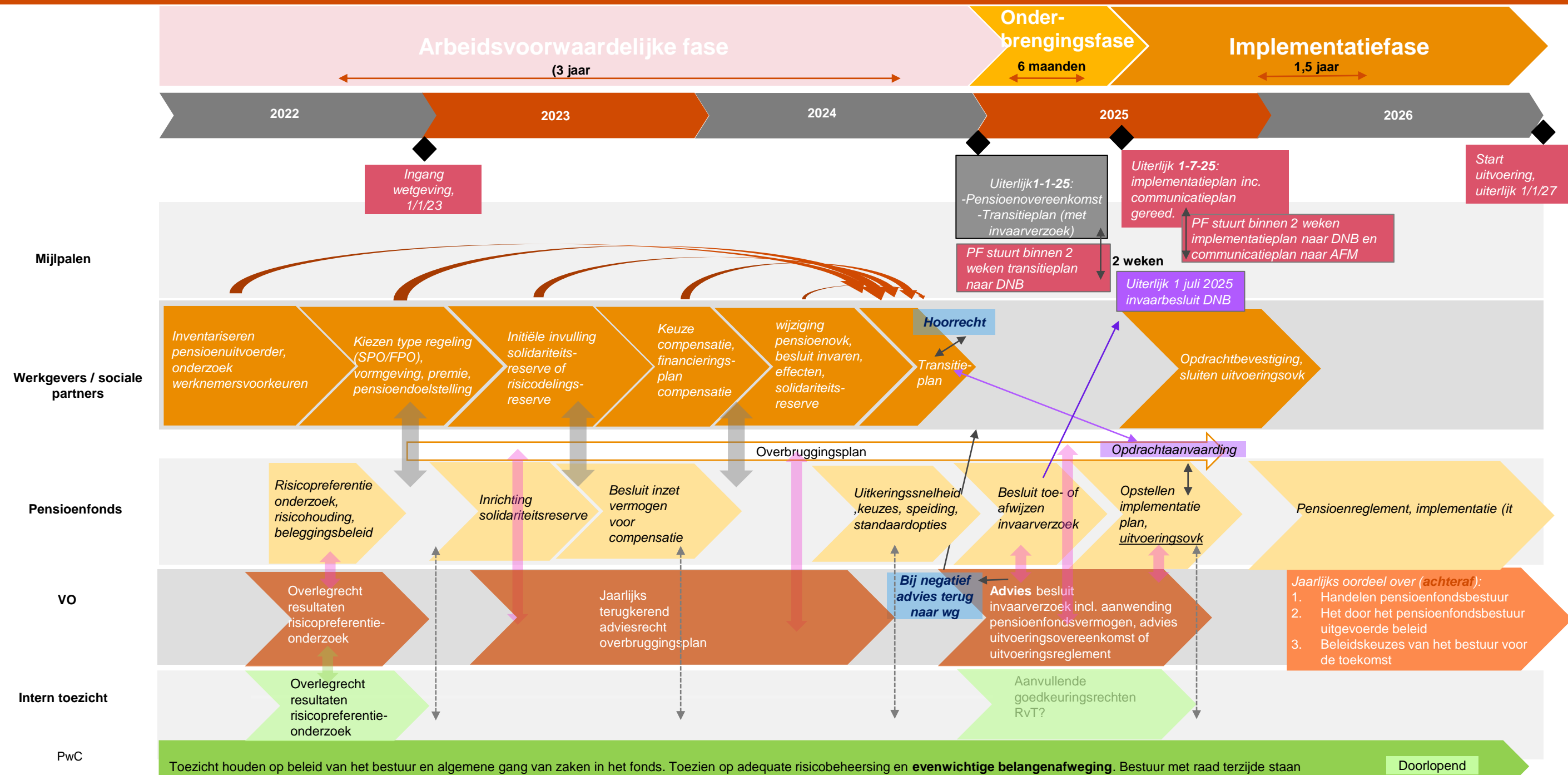
Stelling 2: de CMvT noemt 'aanvullende wettelijke waarborgen' nu individueel bezwaarrecht is vervallen:

- Standaard invaarpad sociale partners en fonds
- Adviesrecht VO
- Toets en verbodsbevoegdheid DNB
- Wettelijk vastgelegde waarderingmethoden

Aanvullende waarborg RvT?: bv extra bevoegdheden om de vorm van een goedkeuringsrecht op het invaarbesluit (gelijk aan bevoegdheid bij externe cwo) of uitvoeringsovereenkomst/reglement (gelijk aan bevoegdheid bij beleid uo)

Daarnaast zou de rol van het intern toezicht bij het geven van verantwoording nader kunnen worden ingevuld
Gezien de complexiteit en vergaande gevolgen voor alle stakeholders bij de pensioentransitie is een duidelijke taakomschrijving voor het intern toezicht wenselijk. Elk fondsgaan heeft dan zijn eigen rol binnen de transitie.

Tijdslijnen en rollen sociale partners, bestuur en fondsorganen

- Terugkijken
- Evaluatie
- Dank voor het kijken!

Contactinformatie

 070 76 20 220

 masterclass@pensioenfederatie.nl